

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órára	1 „
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
ahová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ös szám
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A nagybecskereki kaszinó baja.

Nagybecskerek, február 17.

(X) Azóta, hogy a legnagyobb magyar Budapesten megalapította a nemzeti kaszinót, hat évtizedtől múlt el. Nem egy vihart állt ki a harminczas évek óta a magyar nemzet, de ezt az erős törzset nem tudta lerombolni egyik sem. S a magyar nemzettel együtt megmaradtak azok az intézmények, miket a nagy Széchenyi meghonosított. A nemzeti kaszinó hatvani utcai palotája után száz és száz emelkedni vágyó ember még mindig úgy sóhajt, mint a kis városok fiúitelle a kaszinó-termeiben tovább folyik a kártya, dominó vagy billiardjáték. Köztudomású dolog ugyan, hogy Széchenyi István nem azért alapította a kaszinókat, hogy legyen az embereknek esténként hol kártyáznok. Hanem azért teremtette meg a nemzeti kaszinót, hogy az új magyar társadalom központja legyen, találkozóhelye mindazoknak, kik hozzá akarnak járulni azon munkához, melynek Széchenyi István egész életét szentelte. S azért buzdította barátait, hogy létesítsenek a vidéken is kaszinókat, mert jótékony befolyást remélt a művelődés külső formáinak megszokására s a régi lármas, bor melletti mulatságok megszüntetésére.

Nem tagadható, hogy a kaszinóknak igen sok kulturális haladás köszönhető, úgy a fővárosban mint a vidéken s a régi idők emberei bizonyára szívesen gondolnak a kaszinókra, mert csak ott volt szabad azoknak találkozni, kik a nemzet jövőjében még hittek.

Az idők azonban változtak s úgy tetszik, hogy éppen a jelen év hozta meg ezen intézménynek a krízist. Ki ne ismerné azt az elkeveredett, bár sokak által titkolt harcot, melyet a budapesti nemzeti kaszinóban liberálisok és maradi pártiak folytatnak s melyhez az egész művelt Magyarország hozzájárul. Nem a mi feladatunk kutatni: vajjon mennyiben árthat e harc a nemzeti kaszinó lételemének. De ahhoz már van szavunk, hogy az évtizedek óta fennálló nagybecskereki kaszinó, melynek tagjai között valaha Torontál vármegye és Nagybecskerek városának egész intelligenciája foglalt helyet, komoly krízis előtt áll. Ez állításunk igazolására íme itt közöljük az igazgatóság évi jelentését, melyben ezen egyesület szomorú tengődése egész meztelenségében van feltüntetve.

Társulatunk története a múlt évben egyetlen egy kiemelkedőbb mozzanatot mutat fel; azt, hogy mi is csatlakoztunk ahhoz a világraszóló mozgalomhoz, amely egyik legnagyobb zseninek, koszorús költőnk Jókai Mór félszázados írói munkálkodásának emlékét örökölte meg; csatlakoztunk azzal, hogy szintén megrendeltük összes műveinek egy diszplányát.

Ezen egyetlen mozzanaton kívül a szellemi feladatok terén társulatunk semmit sem tett. És ennek is megvan a maga oka.

Városunk értelmisége szét van tagolva. Nincsen meg a központ, amely azt magához vonzana. Az intelligencia nagy része éppenséggel nem érdekli az egyesületi élet, a társas érintkezés, a kölcsönös megértetés és megértés, a társadalmi összeköttetés ezen hathatós faktora iránt.

Ertelmiségünk egy tekintélyes hányada általában nem vesz részt az egyetemes életben, vagy önhitt elfogultságból, vagy kicsinylésből vagy közönyösségből; ezt a hányadot bármily családi tekel sem lehet ide édesgetni.

Azonkívül az újabb társulati alakulások is szét állasztják az értelmiséghez tartozó osztá-

lyokat és így az erő megoszlik ahelyett, hogy tömörülne; a társulatok pedig valamennyien tengődnek.

Társulatunk alapszabályszerű céljai közé tartozik a tudomány, művészet vagy irodalom bármely szakába vágó felolvasások rendezése.

Ismerni véljük közönségünket és tudjuk, hogy ez meghallgatja egyszer-másszor saját városunk tollforgató embereit; részt vesz és lelkesül egy-egy irodalmi ünnepeken; de ha ennek hullámai lecsendesülnek, visszaesik mindennapiaságába és abból öt egy-egy felolvasás nem bírja felírni; mert ő nagyobb emóciókat akar.

Városi erővel nem igen hódíthatunk; hírneves vagy legalább ismert nevű írókat, művészeket meghívni, avégből, hogy társulatunk cégéje alatt előadást tartsanak, nagy pénzbeli kockázással jár és a kaszinó nem vállalkozhatik impresszárió szerepére.

Ünnepélyeket, szavallatokat, színi előadásokat, ének és zeneestélyeket, táncszíndarabokat és társas-lakomákat is kellene társulatunknak alapszabályai szerint rendeznie.

Ez nagyon szépen hangzik a papíron, de nehéz a gyakorlatban.

Először is hiányzanak a rendező erők; másodsor hiányzanak a működő erők; harmadszor — és ez a fő — hiányzik a pénz.

A tagok indolenciája akkora, hogy éveken át adósaik maradnak a társulatnak tagsági díjaikkal. — Hiába az alapszabályok 10. §-ának szigorja; hiába a megintés; hiába a beperléssel való fenyegetés: a tagok egy tekintélyes része nem fizeti rendszeresen a díjakat. Ennek azután az az eredménye, hogy a hátralékok összege, amint azt a tisztelt közgyűlés a múlt évi zárszámadásból láthatja, tekintélyes százakra, közel kétezer forintra emelkedik.

A másik eredménye e sajnálatos állapotnak az, hogy a társulat vezetősége nemcsak hogy óhajtatja szerint nem bírja a társulati tagok kényelmére megkívánt díszesebb berendezéseket létesíteni és a társulat nívóját emelni, hanem még gyakran a társulat házbérének és a számláknak kiegyenlítése is megakad.

Lehangoló ez az indolencia a köteleességüknek e részben eleget tevő pontos tagokra nézve, de lehangoló különösen a társulat ügyeit vezető választmányra nézve, mert a tagok egy részében a köteleességüket hiánya a választmányt hátráltatja abban, hogy többet, jobbat, szebbet akarjon és létrehozzon a társulat javára.

A pangás egy a hanyatlással. A társas egyetemes élet csak akkor lehet pezsgő, ha maguk a tagok első sorban megfelelnek köteleességeiknek.

Ezt a jelentést a kaszinó igazgatója maga írta, intelligenciánk egyik legműveltebb tagja, ki úgy képzettségénél mint világlátott voltánál fogva messze kimagaslik a kaszinó többi tagjai közül. Neki tehát tudnia kell, hol a baj s ő meg is mondja azt leplezetlenül. De egyet mégis kifejezett. T. i. megmondani, hogyan lehetne e bajokat orvosolni. Mi nem osztjuk azt a nézetet, hogy a közönyt mohammedáni fatalizmussal nézni és rajta sajnálkozni kell. Sőt ellenkezőleg éppen újból és újból meg kellene próbálni, vajjon csakugyan nincs-e érzelme a tagoknak azok iránt a feladatok iránt, melyeket az alapszabályok előírnak. Próbáljuk meg a felolvasásokat, a zenei és irodalmi estélyeket, a társas vacsorákat, a táncmulatságokat. S mi azt hisszük, az igazgatóság még akkor sem vétkezne, ha az „impresszárió szerepére vállalkozván“, városunk közönségének bemutatná Magyarországot vagy a külföld egyik-másik kiváló művészt.

Igaz, hogy az erők szét vannak forgácsolva, mert az utóbbi években több egyesület alakult. De sajátságos, hogy éppen amaz egyesületek évről évre több tét hódítanak, míg a kaszinó visszamegy. Pedig sokkal valószínűbb, hogy éppen a kaszinó, melynek legintelligensebb a közönsége, legkényelmesebb a helyisége, ha versenyre kel társaival, győztes leend.

A mi a hallatlan hátralékokat illeti, nézetünk szerint csak radikális eljárás segíthet. Szükségszerű meg egy kissé a gavalérság határait s diszkvalifikáljuk azokat az urakat, kik hónapokig, sőt éveig látogatják a társulat helyiségeit a nélkül, hogy a tagsági díjakat fizetnék. Járjunk el velük éppugy, mint eljáránk ha kártya-adósságot nem törlesztenének 48 óra alatt, vagy ha le nem vágatnák a füllüket azért, mert valamelyik gavallérnak nem tetszik az orruk.

Nem azért mondtuk el ezeket, hogy a vezetőknek szemrehányást tegyünk a multakért. Csupán azért, hogy figyelmeztessük arra, hogy mindezek a bajok egy kis jóakarattal és kitartással orvosolhatók. Tanúsítsanak a kaszinó élén álló férfiak valamivel több élelénkséget, több iniciatívát s biztosak vagyunk benne, hogy a többi tagok követni fogják őket. A vidéki városoknak is közre kell működniök a magyar nemzeti társadalom megteremtésében, arra pedig első sorban hivatva vannak a kaszinók.

A kaszinó vezetőiben mindezekre megvan a tehetség, mutassák meg ezentúl az akaratot is.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

(Második nap.)

Nagybecskerek, február 17.

Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt folytatta a tegnapi megkezdett rendkívüli közgyűlést. Alig kell talán említenünk, hogy a tagok igen gyér számban jelentek meg, a tárgyak a képzelhető leggyorsabb elintézésben részesültek s így az elnöklő Rónay Jenő főispán már féltenekettőre berekeszthette a közgyűlést.

A tárgysorozatból a következő érdekesebb tárgyakat emeljük ki:

Nagybecskerek városának 1893-ki pótköltésérvetése jóváhagyatott. Becskereki olvasóink öröme megemlítjük, hogy ebből kifolyólag van szerencsénk 6 $\frac{1}{4}$ % pótdátot fizethetni minden egyenes állami adó forint után.

A Komáromban felállítandó Klapka emlékszóborra a közgyűlés 50 frtot szavazott meg.

Az ügyészség által kidolgozott szabályrendelet a téglágetésről jóváhagyatott. Az érdekes szabályrendeletet legközelebb egész terjedelmében közöljük.

Nagybecskerek városának a felső muzsalyai iskola fenntartása tárgyában hozott határozata jóváhagyatott.

A nagyikindai „Károly Lajos“ lovassági laktanya építési költségeinek fedezésére a vármegye közönsége annak idején egy 410.000 frtos kölcsönt vett fel. E 40 $\frac{1}{2}$ évi annuitási kölcsön convertálását a mai közgyűlés kimondta és felhatalmazta a vármegye alispánját, hogy a convertálási nyilatkozatot a vármegye közönsége nevében aláírja és közjegyzői okmányra emelve jóváhagyás végett terjessze fel a belügyminiszteriumhoz.

Elfogadta továbbá a közgyűlés a nagyikindai Károly Lajos lovassági laktanya felügyeletére szervezett gondnoki állás szolgálati szabályzatát.

Nagyikinda város előterjesztésének hely adott a közgyűlés és 1894. évi költségvetését a múlt évi decemberi ülésen hozott határozat hatályon kívül helyezése mellett eredeti tételleivel hagyta jóvá.

A központi járás községeinek a község utcainak lejtérése tárgyában hozott határozatai jóváhagyatottak. Azon községek, melyek ennek teljesítését megtagadták, az utcákon és tereken összegyűlemlő vizek levezetési munkálatainak foganatosítására köteleztettek.

A pancsovai szolgabíróóság kezelésében levő volt határőrvideki ezred leváltár kiselejtezését a közgyűlés már korábban kimondta, — a belügyminiszter rendelete folytán a kiselejtezésről szabályszerű tervezetet készített az alispán

Issekucz Antallal. E tervezet megbiralására közgyűlésileg ki lettek küldve: Dr. Dellimanic Lajos m. főjegyző, Poroszkay Béla m. főügyész és Kovács Agoston biz. tag. A kiküldött bizottság a tervezetet némi módosítással elfogadhatónak jelentvén ki, a közgyűlés azt elfogadta és felterjeszti jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

Nagybecskerek városának a kegyesrendi tanárok és városi díjnokok fizetése felemelése, illetve rendezése tárgyában hozott határozata jóváhagyatott.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 17. Jubileumi bankett a kaszinóban.
Február 18. Vöröskereszt-egylet közgyűlése.
Február 18. A nagybecskereki beteg-egylet közgyűlése.

Február 22., 23., 24. és 25-én országos vásár.
Február 24. A Maskil-el-dol-egylet táncmulatsága
Február 24. Zárkörű táncestély a kaszinóban.
Február 25. A nagybecskereki ipartestület közgyűlése.
Február 26. Weisz tanítványainak hangversenye.
Február 26. Városi közgyűlés.
Március 4. A nagybecskereki munkásegylet közgyűlése.

— Személyi hír. Daniel László alispán hivatalos ügyekben ma este elutazott Budapestre.

— A pénzügyigazgató jubileuma. Talapkovits Vazul kir. pénzügyi tanácsos, nagybecskereki pénzügyigazgató hivataloskodásának huszonöt éves jubileuma megünneplésére a pénzügyigazgatóság tisztikara, mint már jelezni alkalmunk volt, ma este a kaszinó nagyszobájában bankettet rendez. Ma délután a jubileum pénzügyigazgatóság vezetése alatt álló pénzügyigazgatósági tisztikar teljes számban, melyhez a nagybecskereki kir. adóhivatal tisztikara is csatlakozott, megjelent közszertetben álló főnökének hivatalos helyiségében, ahol a tisztikar nevében Maszalovics János h. igazgató meleghangu, rövid szavakban üdvözölte az ünnepeltet s meghívta tiszteletére ma este tartandó bankettre. Talapkovits pénzügyigazgató szívesen fogadta a meghívást s megindult hangon mondott köszönetet a tisztikar megemlékezéséért. Rövid válaszával azzal a biztossággal végezte, hogy a tisztikar figyelmét élte legszebb mozzanatai közé sorozza. Majd a pénzügyigazgatóság számvevője jelent meg, amely testületnek nevében Sántha Gusztáv számtanácsos üdvözölte a népszerű pénzügyigazgatót. A jubileum rövid válasza után a tisztelgés véget ért.

— Kinevezés. Rakovszky István, a magyar állami számvevőszék elnöke Serbán Antal nagy-kikindai városi főszámvevőt a magyar kir. állami számvevőszékhez nevezte ki.

— Daniel alispán hivatalos útja. Bótoról írják: Községünk e hó 14-én nagy ünnepélyesség színhelye volt, a mennyiben Daniel László alispán, Bakálovics Agost főszolgabíró, Mátéfy N. kulturmérnök és Rigó István megyei, — időközben tb. főjegyzővé kinevezett — aljegyző kíséretében a holt Temes szabályozása ügyében ide látogatott. A lakosság színe-java fényes fogadtatásban részesítette a közszertetben álló alispánt; diszes lovasbandérium és a négyes fogatok hosszú sora ment Daniel alispán elé a község határáig, a hol dr. Krstanić István körorvos meleghangu üdvözlő beszéddel fogadta. Lelkes éljenzések, „szívó”-kiáltások és mossárdurrogások közepette vonult be a diszes menet a fellobogozott községbe, a hol az ernest-házi és bótorai tüzoltóság diszkivonulást rendezett a népszerű alispán tiszteletére. Azalatt a község tanácstermében egybegyűlt a képviselőtestület is, melynek nevében Marinkovics László községi jegyző rövid és lelkes beszéddel üdvözölte az alispánt, kérését, hogy a község ügyeit atyailag támogatni kegyeskedjék. Az üdvözlésekért az alispán szokott szeretetreméltóságával mondott köszönetet és nyomban megejtette a helyszíni tárgyalást, a melynek befejeztével sikerült bankett volt a község illusztris vendégei tiszteletére. A számos és igen sikerült felköszöntők közül a legnagyobb lelkesedést az alispán pohárköszöntője keltette, a ki ismételt elismerését fejezte ki a községben tapasztalt nagyfokú haladásért. A sikerült bankett után az alispán folytatta hivatalos útját.

— Főúri iparczég. Gróf Nákö Kálmán nagyszentmiklósi lakos mint gazdalmatulajdonos jegyeztette be magát a nagy-kikindai kir. törvényszéknél.

— Társasvacsora. Városunk elite-társaságainak egy része tegnap társasvacsorára jött össze a Korona szálló éttermében. A vacsorát tánc követte, melyet a jókedvű társaság hajnalig folytatott. Az estélyen részt vettek:

Asszonyok: Daniel Lászlóné, Dániel Ferenczné, özv. báró Feilitzsch Feodorné, báró Feilitzsch Bertholdné, Gyertyánffy Jenőné, özv. Hegedüs Miklósné, dr. Linyácsky Pálné, Szathmáry Kálmánné, Vattay Miklósné.

Leányok: Petrovich Irén, Sladovich Angela, Szathmáry Sárika, Vattay Margit.

— Tanítóválasztás. Marsch László eddigi opovai tanítót, mint értesülünk, Tolvadia község tanítójává választották meg.

— Egy nagybecskereki mérnök balcsote. Goszleth Lajos nagybecskereki kir. mérnök a napokban Pancsovára utazott, hogy az ottani közigazgatási bizottság ülésén résztvehessen. Utközben a kocsijába fogott lovak megbokrosodtak és őrült sebességgel vágattak tova. Goszleth kiugrott a kocsiból, de oly szerencsétlenül esett, hogy több helyütt zúzódásokat szenvedett, amelyek következtében néhány napig egy pancsovai szállodában kényeszerült magát ápoltatni.

— Megszűnt járvány. Uj-Bessenyőről írják: Községünkben öt év óta dul a trachoma néven ismeretes egyiptomi szembetegség, elannyira, hogy a község majdnem egész lakossága keresztülesett a hosszadalmas lefolyású járványosan fellépő bajon. Az idén januáriusban még 95 trachomabeteg volt orvosi kezelésben, most azonban a járvány teljesen megszűntnek tekinthető.

— A szőnyeggyárról. Nem régen említettük azt az élénk, szinte nem is várt pártolást, melyben a Nagybecskereken létesítendő szőnyeggyár ügye mindenfelé részesül. Ismét abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a részvénytársaság haladását regisztráljuk. Mint ugyanis értesülünk, Szentiványi Zoltán torontáli földbirtokos legújában 36 részvényt jegyzett (3600 forint), azonkívül nagyobb számú részvény elhelyezésére van kilátás Nagyszentmiklóson, Temesvárott pedig Jankovics Miklósné buzgókodik azon, hogy a szomszéd megye hölgyei szintén részt vegyenek a vállalat létesítésében.

— Suhancz-esiny. Ma délelőtt az aradaczi uton egy tizenhárom év körül való inasforma gyerek éretlen hanczurozása közben csak akkor tért ki egy szembe jövő kocsinak, amikor már majdnem a lovak patái alá került. Amikor a vásott suhancz egy ugrással kitért a lovaknak, egyenesen a rohanást vágató 9. számú bérkocsi rudja elé került s mielőtt a kocsis visszaránhatta volna lovait, a kocsirud elütötte a gyereket. A járókelők abban a hiszemben, hogy szerencsétlenség történt, futva siettek a gyerek segélyére, ez azonban egyet rázva magán, mintha mi sem történt volna, bizcseggel tovaszaladt s csakhamar eltűnt. A kocsisokat szemtanuk állítása szerint nem terhelte a felelőség s minthogy panaszt sem tett senki, a rendőrség nem látott okot a beavatkozására.

— Szétrált társak. Vadász Zsigmond és Staats György, kik eddig közösen adtak ki Módoson egy magyar-német lapot, mint most értesülünk, külön váltak s Módosnak most már két lapja lesz, az egyik „Módos és Vidéke”, a másik „Módos und Umgebung”.

— A rászedett paraszt. Britzer János bogárosi vásáros, mint Temesvárról írják, tegnap borjut hozott kocsiján a temesvári piacra. A vásár csakhamar meg volt és Britzer vaskos bugyelárisával letelepedett egy vendéglőbe, ahol nemsokára valami Rückert nevű cselédeány szegődött hozzá. A kedélyes mulatozás után Britzer arra jőzanodott ki, hogy a 70 frtot tartalmazó tárczája vig kedvesével együtt oda lett. A kárvalott paraszt-don Juan az esetet feljelentette a rendőrségnek.

— Leköszönt orvos. A Szécsányon rendszerezett községi orvosi állásról dr. Vadász Kálmán, kit január hóban választottak meg, mint értesülünk, leköszönt.

— Aranylakodalm. Perjámosról írja levelezőnk, hogy a község egyik legtiszteltebb polgára, Krohn Jakab és neje Angela a napokban egybekelésük 50-ik évfordulóját ünnepelték. A jubileum házaspár az aranylakodalm napján hálaadó istentiszteleten vett részt, mely alkalommal Theisz J. lelkész megható beszédet intézett az agg házaspárhoz. Az isteni tiszteletet követő családi ünnepélyen a 74 éves aggyastyán és 68 éves neje még a fiatalság tánczában is részt vett.

— Uj kir. közjegyző. Dr. Reiner Géza temesvári ügyvédet az igazságügyminiszter Oraviczabányára kir. közjegyzővé nevezte ki.

— Eltűnt leány. Verseczen e hónap 9-ike óta nyomtalanul eltűnt egy Molnár Sarolta nevű 10 éves iskolás leány. Reggel eltávozott hazulról azzal, hogy iskolába megy; azóta nem látták. Eltűnése napján barna ruhába volt öltözve.

— Temetők bezárása. Nagykikindáról írják: A közegészségügyi bizottság Wachtl Leo rendőrkapitány indítványára elhatározta, miszerint lépéseket tesz az iránt, hogy a főutcának a pályaudvar felé eső végén levő gör. kel. és protestáns temetők bezárassanak, mint-hogy ezek közegészségügyi szempontból alkalmatlanok oly helyen, a mely felé a város kiépítése és fejlődése irányul. Az érdekelt felekezeteknek a város másutt jelöl ki temetői célokra alkalmas helyet.

— A szegedi szeszgyár. Szegedről azt az értesítést vesszük, hogy a szegedi szeszgyárt, amely nemrég liquidált, május elsejével újra üzembe hozzák. A gyár nem dolgozik ezentul részvényekre, hanem a gyár tulajdonjogát az eddigi részvényesektől a Back B. fiaii cég váltja magához.

— Katonai lóvásárok. A földmivelésügyi miniszterium a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte a tavaszi katonai lóvásárok megtartását, a melyek Nagyszentmiklóson márczius 12-én, Zombolyán márczius 16-án, Glogonban márczius 19-én fognak megtartatni. Ezen vásárlást egy kiküldött katonai bizottság eszközli. A gazdaközönség figyelmét különösen felhívjuk a lóvásárokra, amelyen alkalmas lovaikat jó áron eladhatják.

— Holttest az udvaron. Hétfőn este leánybucszató volt Metra Juen pancsovai gazda házában. Vidáman szólt a duda, nagyban járták a kólót, a mikor kívülről megkopogtatták az ablakot. A vőfélyt kereste valaki. Az ki is ment az utcára, de mert sokáig nem tért vissza, bátyja utána ment. Testvére akkor már agyonverve feküdt a földön, gyilkosa pedig véres szerszámaival törülgette. A bátyja a gyilkosra t madt és a késével olyan sulyosan sebesítette meg, hogy másnap reggelre az is meghalt, de a dulakodásban a győztes ellenfél is elvesztette egyik szemét. A borzalmas vérontás nem zavarta a mulatozókat és a lakodalmat is másnap vidáman ülték meg.

— Buzatolvajok. Cordie Imre hervát-kécsai földbirtokos Kurjácska nevű majorjában a minap betörők garázdálkodtak. A magtárt álkulccsal felnyitották és onnét nagymennyiségű gabonát elvittek. Másnap a káros szerűskertjében, a szalmakazalban elrejtve hét zsák búzát találtak, mit alkalmasint a tulságosan megrakott tolvajok nem birtak magukkal elvinni.

Nyugat-magyar stírcsi vasúti forgalom. Helyesbítés. A nyugat-magyar-stírcsi vasúti forgalomban 1894. évi jan. hó 1-én éleibe lépett II. rész, 1. díjzabási füzetben a 9. és 10. lapon levő B. csomóponti díjtételeknél az egyrészt Graz d. v. helyben, Graz d. v. átmenet és Graz St. B., másrészt Zala-Szt. Iván átmenet állomások közti forgalomra vonatkozó díjtételek törlendők, minthogy azok a nyolczadik lapon foglalt jegyzet szerint tárgytalanok. Budapestben, 1894. évi február havában. A magyar kir. államvasutak igazgatója, egyszersmind a többi részes vasutak nevében is.

Törvényszéki csarnok.

— Elítélt apagyilkos. A nagy-kikindai törvényszék tegnap egy apagyilkossággal vádolt tizenkilenc éves suhancz bűntügyét tárgyalta. A vádlott Mihálov Milán szent-kiráii leány. Az apja részeges, durva ember volt, aki feleségével, gyermekeivel kegyetlenül bánt. Az üldözött család többször panaszt is tett a község házában a család fő ellen, de hasztalan. Egy delután az apa részeg fővel üldözöbe vette Milánt, aki a szomszédba menekült, de később egy ásóval tért vissza, megvárta, míg az apja a tornácra elalszik és azután ásóval olyan óriás csapást mért halántékára, hogy a hatalmas ember nyomban meghalt. Az apagyilkos fiut tizenöt évi fegyházra ítélték.

— Gyilkosság. Nagy-Kikindáról írják: A törvényszék ma tizenkét évi fegyházra ítélte Hafer Jakab gyertyamosi lakost. Hafer részeg fővel hajbakapott a vele egy portán lakó Freischak Antallal. Freischakot késével halálosan szíven szurta és egykedvűen szobájába tért s ugyanazzal a késsel, amelyet barátja szívéből kirántott, jó étvágyal szalonázott. A gyilkost másnap elfogták és a törvényszék elé állították, amely most fegyházbüntetésre ítélte.

Táviratok.

Wekerle Bécsben.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből telegrafálják: Wekerle Sándor magyar miniszterelnök tegnap este ide érkezett. Idejövételének legfőbb célja, hogy Plener osztrák pénzügyminiszterrel kétszáz millió forint értékű bankjegy bevonása tárgyában értekezzenek.

Az egyházpolitika mellett.

Budapest, febr. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pozsonyból telegrafálják, hogy ott gróf Esterházy István és vele nagyszámu szabadelvű polgár, valóságkülönbség nélkül, gyűlést hívnak egybe hétfőre, a polgári házasság mellett való állásfoglalás végett. A megyei állandó választmány azzal indokolta a debreczeni átirathoz való hozzájárulást, hogy a reverzálisok követelése ellenkezik a parlament elveivel és a törvényhozó testület tekintélyét lealacsonyítja. A határozatot majdnem egyhangulag hozták.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Győről telegrafálják, hogy a törvényhatóság mai ülésén 57 szóval 7 szavazat ellen tüntető lelkesedéssel elfogadta Debreczen átiratát.

Lecke a függetlenségi anyapártnak

Budapest, február 17. (A „Torontál“ ered. távirata.) Ruttkayné-Kossuth Lujza, Kossuth Lajos nővére Hentaller Lajoshoz levelet intézett, amelynek nyilvánosságra jutott tartalma nagy és tartós benyomást tett a függetlenségi és 48-as párt tagjaira. Kossuth nővére ebben a levélben erősen kikel a függetlenségi és 48-as párt ama tagjai ellen, akik a kötelező polgári házasság ellen vannak. „Mily hatást tesz majd a választókra, ha azok az urak, akik Kossuth Lajossal való elvrokonságukra hivatkoznak, a polgári házasság ellen szavaznak. Ugy látszik igazuk volt önöknek (az Eötvös-frakciónak. A szerk.), amikor kiléptek a pártból.“

Eötvös párbajügyei.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Eötvös Károly ma okmányokkal igazolja, hogy Clair Vilmos párbajképtelen, Vadnay Andorral volt ügyére nézve pedig megjegyzi, hogy ebben az ügyben a becületbírótság úgy határozott, hogy Vadnaynak nem tartozik elégtételt adni. Clair Vilmos, hír szerint, szintén nyilatkozni fog.

A nagy mérkőzés prelüdiuma.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház hétfői ülésén legelsőbb is Teleszky István előadó betérjeszti a házasságjogi törvényjavaslatot. Utána Veszter Imre a kisebbségi, Polónyi Géza pedig a különvéleményt adja be. A vitában elsőnek gróf Apponyi Albert, másodiknak Hoitay Pál szólal fel.

Apponyi és Ugron.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Bud. Corr.“ jelentése szerint Ugron Gábor és pártívei az egyházpolitikai reformokkal szemben valószínűleg Apponyi álláspontjához csatlakoznak.

Ötvenegy gyásmagyar.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Legújabb hírlések szerint a függetlenségi és 48-as párt ma esti értekezlete általánosságban elfogadja ugyan a házasságjogi törvényjavaslatot, pártkérdést azonban nem csinálnak annak megszavazásából. Beavatottak szerint a

pártból ötvenegy részben nem fogják megszavazni a kötelező polgári házasságot, részben pedig tartózkodni fognak a szavazástól.

„Minden jegy elfogyott.“

Budapest, febr. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház háznagyihivatala a kűszöbön álló nagy vita előestéjén valóságos ostrom alatt van, de jegy már most sem kapható, mert már egy hete, hogy mind elfogytak a hétfői ülésre. Gróf Esterházy Miklós Mórincz az egész vita tartamára számos jegyet foglalt le mágnás hölgyek számára.

Árpád hidja — Árpád utja.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az „Otthon“ írói és hírlapírói körnek tegnap délután Rákosi Jenő elnöklété alatt tartott értekezletén, melyet Lukács Béla keresk. miniszter megkeresésére az „Otthon“ a millennium érdekében hívott egybe, Erős Gyula indítványára elhatározták, hogy az új eskü-téri hid nevéül Árpád hidja, Budapest legnagyobb utjának, a kerepesi-utnak, melyet egész a hidig meghosszabbítanak, nevéül pedig Árpád utja nevet fogják ajánlani.

Járvány-orvosok kitüntetése.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hivatalos lap ma megjelent száma az ország minden részében a kolerajárvány elfojtása körül működött orvosok kitüntetését hozza. Általános megelégedést kelt, hogy Hieronymi belügyminiszter mindenkit kitüntetett, egyedül dr. Gebhardt, Budapest főváros főorvosát mellőzte, mint aki titkolózásával igen sokat ártott a fővárosnak.

Magyar főúr halála Bécsben.

Budapest, febr. 17. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből telegrafálják: Gróf Mailáth Kálmán ma itt meghalt.

Henry Emil vallomása.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: Henry Emil, ahogy a Terminus-kávéházbeli bombamerénylőt igazi nevén hívják, bevallotta, hogy bombáját eredetileg egy színházban akarta felrobbantani, de már nem kaphatott belépő jegyet. Azután sorra járta a kávéházakat, de egyet se talált eléggé népesnek, míg végül a Terminus-kávéházat választotta merénylete színhelyéül.

Anarkista-banda Londonban.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból telegrafálják: A rendőrség egy anarkista-fészekre bukkant. Nyolczvanegy anarkistát letartóztattak.

A csár Livádiában.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják: A csár márczius végén hat hétre Livádiába megy.

A francia köztársaság elnöke.

Budapest, február 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Turinból telegrafálják: Mikor a Franciaországból jövő gyorsvonat tegnap a pályaudvarba berobogott, egy elegáns fiatal ember az első oszt. váróteremben, előrántva revolverét, hatszor a fali tükörbe lőtt. Mikor megragadták, haragosan felelte:

„Hagyjatok békén! Én vagyok a francia köztársaság elnöke, megyek Rómába a pápát meglátogatni.“

A szerencsétlen ifjú gróf Bianchi, a ki nemrég Monte Carlóban 300.000 lírát vesztett.

Nyiltér.*)

Hirdetés.

Nemes hatvani Deutsch Ig. és fia urak a volt csajkás kerületben fekvő s a „Titeli Tisza-Duna töltés fentartási társulat“-hoz tartozó haszonélvezetre nyert földjeinek intézősége részéről közhírré tétetik, miszerint a „Mosorini“ rétben a mely már csatornázva és szivattyu teleppel ellátva van 776 kat. hold, a „Titeli“ rétben 1132 kat. hold, összesen 1908 kat. hold azonnali használatra, továbbá a „Csurogi“ rétben 1577 kat. hold, a „Kátyi“ rétben 587 kat. hold, összesen 2164 kat. hold folyó évi augusztus hó 15-től kezdve egy vagy több évekre szabad kézből, esetleg nyílt árverésen is haszonbérbe adatik.

Az esetleges árverés lapok utján, de községenként dobszóval is hirdettetni fog.

Bérelni szándékozók kéretnek, miszerint a titeli kpti. intézőséghez fordulni sziveskedjenek.

Kelt Titelen, 1894. évi február hóban.

Obláth Miksa,
intéző.

(102—7.7)

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Hirdetések.

Tej

egy szomszédos svájci tehenészetből (124—1.1)

kapható bármily mennyiségben

Spiró Károlynénál.

Kívánatra a házhoz szállítatik.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

H i r d e t é s e k.

52191. szám 1893.

(96—3.3)

867. szám 1894.

(120—4.1)

10 százaléka készpénzben, vagy belföldi állampapírokból bántépénzül előzőleg leteendő, valamint hogy az 50 kros bélyeg-jegygyel s az egyéb jelzett bántépénzzel felszerelt és megfelelő czimirattal ellátott írásbeli zárt ajánlatok, melyben a leengedett összeg vagy százalék, illetőleg a megajánlott vállalati díj számokkal és betűkkel kiírandó és ajánlattevőnek azon nyilatkozata, hogy az árlejtési, szerződési és építési feltételeket, az építési költségvetést és terveket jól ismeri és magát azoknak fel-tétlenül aláveti, okvetlenül befogalandó, a szóbeli árlejtés kezdete előtt az árlejtő bizottsághoz az árlejtésre kitzűzött helyen benyújthatók.

Az árlejtési szerződési feltételek, a költségvetési és egyéb építési iratok az újpécsei kincst. ispánságnál megtekinthetők.

Nem megfelelően kiállított és bántépénz nélküli vagy utóajánlatok semmi esetre sem fognak figyelembe vétetni.

Temesvár, 1894. évi február hó 14. én.

M. kir. jószágigazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetmény.

A helybeli vármegyei tiszti nyugdíj-épület még bérbé ki nem adott és alább megnevezett bolthelyiségei kiadandók lévén; felhivatnak mindazok, kik azt kibérelni óhajtják, írásbeli zárt ajánlataikat az ajánlott összeg 5 százaléknak megfelelő bántépénzzel együtt az alispáni hivatalnál 1894. évi márczius hó 15-ig adják be.

Megjegyeztetük, hogy a bérlet 1894. évi május hó 1-től kezdődőleg három egymásutáni évre szól.

A bolthelyiségek a következők: VIII. számú bolthelyiség: 34.08 m.² hozzátartozó pinczehelyiség: 32.70 m.², IX. számú bolthelyiség: 48.16 m.², hozzátartozó pinczehelyiség: 46.36 m.².

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi február hó 3-án.

Daniel László, alispán.

Dr. Lehmann

arczkenőcse

kitűnő hatású szer szepölő, májfoltok és bőrkiütések ellen.

1 tégely 50 kr.

Dr. Lehmann mosdóvize

az arczbőrt üdév és ruganyossá teszi, s az arczkenőcs hatását elmozdítja. 1 üveg 50 kr.

Dr. Lehmann arczszappana

kellemes toilette-szappan, állandó használatra. 1 drb 50 kr. (24.4)

Dr. Lehmann rizspora

(Fetypuder.)

a legjobb arczpor, — kitűnően tapad s teljesen ártalmatlan.

1 bádogdoboz 80 kr. 1 papirdoboz 50 kr.

Összes cikkek fenti törv. bejegyzett védjegyvel vannak ellátva s kaphatók:

Kovács Sándor

gyógyszertárban Nagybecskereken.

Pályázat.

Torontálerzsébetlak községben a jegyzői állás megüresedvén, a választás folyó évi márczius hó 14-én délelőtt 10 órakor Torontálerzsébetlak község-házánál fog meg-ejtetni.

A javadalmazás a következő: Jegyzői fizetés 500 frt, kézbesítési díj 60 frt, 3 öl kemény tűzifa vagy 48 frt, 4 öl fűtő szalma vagy 24 forint, a kir. kincstártól adományozott 10 hold szántó földnek haszonélvezete, szabad lakás, 800 □ öl udvar és kerttel vagy 60 forint lakbérátalány, végre a magánmunkálatokért a helyben-hagyott szervezési szabályrendeletben fog-lalt díjak.

A pályázóktól megkivántatik a magyar, német, tót esetleg szerb nyelvbeni jár-tasság és pedig az előbbi kettőnél szóban és írásban, az utóbbinál csak szóban, a szabályszerűen felszerelt folyamodványok folyó évi márczius hó 13-ig alólirotnál benyújthatók.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi február hó 14-én.

Bakalovich Ágost.
főszolgabíró.

2490. szám 1894.

(121—2.1)

Építés árlejtési hirdetmény.

A Nagyméltóságú m. kir. Pénzügy-ministeriumnak f. évi január 25-én 4130. sz. a. kelt magas rendelete alapján, az újépítési kincstári ispáni lakéületnek vál-lalat utján leendő kijavítására, 1114 frt 19 kr. kikiáltási ár mellett, az 1894. évi márczius hó 2-án délelőtti 10 órakor Új-pécseken a m. kir. kincst. urad. ispánság irodájában nyilvános szó- és írásbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szán-dékozók azzal az értesítéssel hivatnak meg, hogy a szóbeli versenyhez a kikiáltási ár

Azon híresztelésekkel szemben, mintha én Nagybecskereket elhagyni szándékoznám, van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

fogászati műtermem

ugy mint eddig, főtéren, Bauer-féle házban van, s működésemet ott folytatom.

(94—2.2)

Pitzyle Szaniszló,
okleveles fogorvos.

Pitzyle Szaniszló

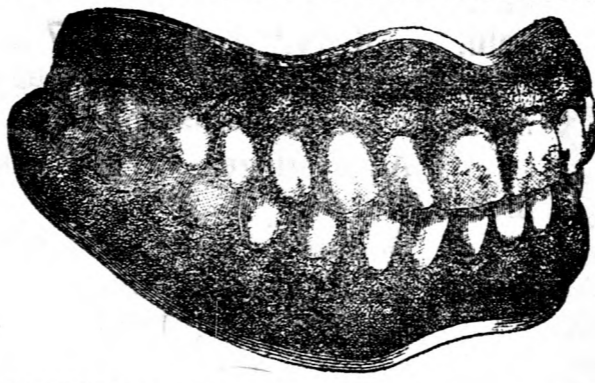
okleveles fogorvos

fogászati műterem

dr. Oppenheim orosz csász. udvari fogorvos volt segédje és később több fogászati intézet rendelő orvosa

Nagybecskerek, Ferencz-József-ter, Bauer-fele ház.

Rendelő órák: Naponta délelőtt 9—12-ig és délután 5 óráig.

Természethű rágásra alkalmas, légyomás vagy rugó utján beillesztők

mű-fogak és fogsorok.

Fogkoronák

csak szeggel beerősítve, lemez nélkül.

Készülékek a fogak ellen s rendellenes fejlődésű fogak gyógyítása arannyal vagy ruggyantával, valamint minden e szak-mába vágó készülékek.

Megrendelések kivánatra 6—24 óra alatt teljesítetnek. Javi-tások 3 óra alatt.

A fogak fontos jelentőségéről és gyakorlati tanácsok azok gondozásáról. Pitzyle Sz.-tól. Ára 35 krajczár. Kapható minden könyvkereskedésben vagy a szerzőnél ingyen.

SPORT

Grand Vin Sec Pezsgő.

Vonatkozással ő cs. és ap. kir. Felsőge, vala-mint Frigyes főherceg ő Felsőge legmagasabb látogatása alkalmából a cs. és kir. udvari pinczék, valamint a főhercegi udvartartás részére történt megrendelésekre, a fenti pezsgő-fajt kiválóan ajánlja

LITKE L.

cs. és királyi udvari szállító pezsgőbor-gyár telepe Pécssett.

Főraktára:

BUDAPESTEN: Hatvani-utca II. sz. a.

Megrendeléseket elfogad:

Franz J. L.,

Nagybecskereken.

Kapható továbbá minden első-rangu bor- és fűszerkereskedésben, ugyszintén szállodák és étkező helyi-ségekből. (11—8.7)

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dícsérőleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólag legyen emlékeztetve hozva. Ezen népszerű háziser 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügye-lendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógy-szertárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroszlánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

(23c—13.3)

Máriazellii Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és áitólánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult tejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól szár-mazott, gyomortüherhelésnél étellekkel és italokkal, gillszták, májbajok és hámrhoidáknál.

Említett bajknál a *Máriazellii gyomorcseppek* évek óta kintűnknek bizo-nyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magya-rországi főraktár:

Török József gyógyszer-tára

Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valo-diságát bizonyítom”.

A *Máriazellii gyomorcseppek* valódián kaphatók.

Nagy-Becskerek: Felner J. és Moos-ovcsák D. gyógyszer.; Szelesny: Kleesky János gyógyszer.; Zichy/otva: Mayering K. gyógyszer.; Perlasz: Laffleur Lajos gyógyszer.; Módos: Grób Ferencz gyógyszer. (22—41.7)